

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 01/10/2020
Sayı: -120.07-E.00000720199
II I I I I I I I I I I I I

GIDANI KORU
SOFRANA SAHIP ÇIK

7/32786

Sayı : E-54045643-610-2674311

01.10.2020

Konu : Soru Önergesi (7/32786)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.08.2020 tarihli ve 43452547-120.07-701499 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'na ait 7/32786 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/32786) (3 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TAMER OSMANAĞAOĞLU'NA AİT 7/32786 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızın bağlı kuruluşu Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce (DSİ) 2000'li yılların başından itibaren büyük ölçüde tasarruf sağlayan modern sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması yönünde bir atılım içerisine girilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda 2000'li yılların başında tarımsal sulamada % 6 olan modern sulama sistemlerinin oranı %28'e yükseltilmiştir. Basınçlı borulu sulamaya geçilmesi ile iletim kayıpları minimum seviyeye indirilmekte ve tarla içi sulama sitemleri ile önemli ölçüde su tasarrufu sağlanarak, çiftlik randımanı maksimum seviyeye yükseltilmektedir. Böylelikle, yağmurlama sulamalarda %35 damla sulamalarda ise %65 oranında su tasarrufu sağlanmaktadır.

DSİ tarafından inşa edilen sulama projelerinde; sulama suyu çiftçilere basınçlı boru hatlarıyla getirilmekte olup, modern su alma yapıları ile çiftçilerin hizmetine sunulmaktadır. Ayrıca, 2017 yılından itibaren borulu sulama şebekeleri üzerinde bulunan su alma vanalarının bir merkezden kontrol edilebilmesi ve bu vanalardan alınan suyun ölçülebilmesi için hidrolik su alma vanaları kullanılmaya başlanmıştır. Kullanılmaya başlanan yeni tip su alma yapıları vasıtasıyla sulama şebekesi elemanlarına uzaktan erişim ve müdahaleye de imkân veren otomasyon sistemlerinin kullanılmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Otomasyon sistemleri ile suyun etkili ve kontrollü kullanımı ve sulama şebekesinin işletilmesinin kolaylaştırılması hedeflenmiştir.

Ülkemizde su kaynaklarının geleceğe yönelik planlanması noktasında Bakanlığımız su havzaları düzeyinde su tahsis ve nehir havza yönetim planları hazırlamakta ve ilgili Kurum ve Kuruluşlarla eylem planları yürütmektedir.

Havzalarının su verimlerinin ve havza su bütçesinin ortaya konulması, Tarımsal desteklerin, iklim, toprak ve topografyanın yanı sıra, mevcut su potansiyeli ve bitkilerin su tüketimini de dikkate alarak, sulama projelerinin planlama, tasarım ve işletme safhalarında kullanılacak bitki su ihtiyaçlarının tespit edilebilmesi için Ülkesel sulama rehberleri hazırlanmış ve havza ölçekli çalışmalarda kullanılmıştır.

Havzalarda Optimum Bitki Deseni ve Sulama Suyu İhtiyaçlarının Belirlenerek Stratejik Politik Karar Destek Araçlarının Oluşturulması (BAKAROL) Projesi kapsamında Havzalar bazında optimum bitki deseni çalışmaları yapılarak, ele alınacak havzalardaki bir tarım işletmesi için maksimum işletme gelirini sağlayacak ürün ve sulama suyu miktarı belirlenecektir.

Bakanlığımız koordinasyonunda 2012/3191 sayılı Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ve Kuraklık Yönetimi Çalışmaları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmış ve bu karar doğrultusunda, Bakanlık merkezinde Tarımsal Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu kurulmuş ve bu kurula bağlı olarak çalışan "İzleme, Erken Uyarı ve Tahmin Komitesi" ve "Risk Değerlendirme Komitesi" oluşturulmuştur. Bu çerçevede ilgili Bakanlıklar, üniversiteler, Valilikler, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile 2018-2022 dönemini kapsayan 5 yıllık "Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı" hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Dünyayı ve Ülkemizi de saran ve hızla yayılan Covid-19 salgınının etkisiyle hijyen ve akabinde suyun yaşam döngümüzdeki yeri bir kez daha ön plana çıkmıştır. Ancak bu kapsamda her bir bireyin kendi içinde almış olduğu su ile hijyen sürecinde her el yıkamada 1 lt su israfı ile Ülke genelinde 80 Milyon kişinin 1 ayda 12 Milyon m³ suyu israf etmesine karşılık gelmektedir. Ortalama bir hesapla bu miktar 24 Bin da arazinin 1 yıllık sulama ihtiyacını karşılıyor olması bu kapsamda yapılacak tasarrufun ileriki dönemde hem tarım sektörü hem de sürdürülebilir gıda güvenliği için önemini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda su tasarrufu ve bilinçli sulama konusunda yöre çiftçilerine yayım kapsamında kamu spotu reklamları, el broşürleri ile çiftçinin su tüketimini azaltması konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

DSİ'nin bu kapsamda yürüttüğü çalışmalar yapısal ve yapısal olmayan çalışmalar şeklinde iki ana başlık altında toplanabilir.

1. Yapısal Çalışmalar

- Ülkemizdeki ekonomik kullanılabilir su potansiyelini geliştirmek için depolama tesislerinin tamamlanması,
- Yeni inşa edilen sulama tesislerinin basınçlı borulu olarak inşa edilmesi,
- İşletmedeki sulama tesislerinin "Yenileme Projesi" kapsamında basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi ve modernizasyonu, Bu kapsamda geçtiğimiz 10 yıllık dönem içerisinde 37 adet sulama tesisi kapalı sisteme dönüştürülerek yenilenmesi tamamlanmış ve işletme faaliyetlerine başlanmıştır.
- İşletmedeki sulama tesislerinin bakım ve onarım ihtiyaçlarının gecikmeden karşılanması, Bu kapsamda, geçtiğimiz 10 yıllık dönem içerisinde 116 adet sulama tesisinin bakım ve onarım ihtiyaçları giderilmiştir.
- Suyun adil ve güvenilir biçimde iletim ve dağıtımın sağlanması, kayıp ve kaçakların tespit edilebilmesi amacıyla işletmedeki sulama tesislerine ölçü tesisleri kurulması,
- Kullanılmış suların sulamada yeniden kullanımına yönelik çalışmalar kapsamında atık su tesislerinin inşa edilmesi çalışmalarını kapsamaktadır.

10. Kalkınma Planı çerçevesinde "Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi Programı" Eylem Planı içerisindeki 4. Bileşen "Su Havzaları Bazında Su Bütçesi Çalışmaları Yapılması", 2. Politika "Tarımsal Su Kullanımında Tasarrufa Yönelik Yeni Politikaların Havza Bazında Yürürlüğe Konulması" kapsamında depolama tesisleri ve sulama şebekelerine merkezi izlemeli ölçü tesisleri kurulması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, öncelikle 500 ha ve üzerindeki alana sahip sulama şebekeleri elektronik ölçüm cihazlarının kurulması ve takılan elektronik ölçüm cihazlarına ait verilerin DSİ ana sunucusunda kurulan sistemden takip edilmesi çalışmalarına başlanmıştır. Mevcut durumda, 428 adet limnigraf, 291 adet debimetre olmak üzere toplam 719 adet elektronik ölçü tesisi kurulumu tamamlanmıştır.

2. Yapısal Olmayan Çalışmalar

- Hidroelektrik enerji retiminin sulama mevsimi ihtiyaçlarına göre yapılması, suyun tüm sektörlerin ihtiyaçlarını dikkate alarak dağıtım faaliyetlerini içeren su yönetimi çalışmaları,
- Sulama yönetimi çalışmalarını kapsamaktadır.

Mevcut suyun sulama alanlarında program dahilinde kullanımının sağlanması büyük önem arz etmektedir. Bunun için işletmedeki tüm barajlarımız için (enerji-içmesuyu-sulama) işletme

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

programları hazırlanmakta, ihtiyaç halinde güncellenmekte ve bu işletme programına göre işletilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, her sulama tesisi için sulama mevsimi öncesinde sulanacak alan, ekilecek/dikilecek ürün çeşidi ve bu ürün çeşidinin bitki su ihtiyaçları göre "genel sulama planlaması çalışmaları" yapılmaktadır.